

Hvad dette angaar, kan jeg i Hovedsagen henholde mig til, hvad den højtærede Minister har sagt. Jeg vil dog gerne understrege, hvad ogsaa Ministeren nævnte, at nu maa man vel fra alle Sider erkende, at vi havde al Grund til at stille os, som vi gjorde, da anden Akt var Genstand for Behandling her. Vi forlangte et Kontrolraad, vi forlangte Sikkerhed for, at Statens Midler ikke blev anvendt til andet Formaal end det, vi ønskede, de skulde anvendes til, nemlig til Gavn for hele Samfundet, til Støtte for Erhvervslivet, til Indskrænkning af Arbejdsløsheden. Vi foreslog Oprettelsen af et Bankraad paa 9 Medlemmer, hvoraf Rigsdagen valgte de 4, Handelsministeren 2, samt at der skulde nedsættes en af Regeringen udpeget Kontrollkommission paa 5 Medlemmer, gives Paabud om, at Bankens Direktør skulde holde Handelsministeren nøje underrettet om Forløbet af Bankens Virksomhed, og at Ministeren hver Uge skulde afgive Beretning til et af Rigsdagen nedsat Udvalg paa 9 Medlemmer. Da dette ikke blev imødekommet, maatte vi i Betænkningen udtale: „Forgæves har Mindretallet hævdet i Udvalget, at det lidet nyttede at sikre selve Banken gennem en Statsgaranti, naar man ikke samtidig drog Omsorg for til Eksempel ved Regulering af Importen og paa anden Maade at sikre Erhvervslivet mod økonomisk Sammenbrud.“ Vore Bestræbelser den Gang for et virkeligt Indseende med Banken, for at benytte Ministerens Udtryk, blev afvist fra det daværende Flertals Side. Jeg haaber, at man fra den Side nu vil erkende, at det var en afgjort Fejl, man da begik. Ministeren har peget paa, at der muligvis bortset fra den Skikkelse, han har givet Lovforslaget, kunde være Anledning til at tage Kontrolspørgsmaalet op paa ny. Der vil, som jeg alt har nævnt, blive nedsat et Udvalg om Sagen, og det socialdemokratiske Parti ønsker meget gerne, at det, som vi allerede i 1922—23 pegede paa som noget nødvendigt, nu kan blive udført og gennemført, saa at den Sikkerhed for Samfundet, for Skatteyderne skabes, som det var vor Opgave at skabe gennem de Ændringer, vi foreslog i 1922—23. Jeg forstaaer Ministeren saaledes, at han selv er villig til en Forhandling derom, men vi maa fra vor Side kræve, at det bliver fuldt ud uafhængige Personer og Personligheder, der i saa Henseende faar med Sagen at gøre. Jeg synes, Ministeren ser rigtigt, naar han antyder, at det maa være uafhængige, frit stillede og ansvarlige Embedsmænd, som her maa repræsentere Lovgivningsmagten og Samfundet. Der maa tilvejebringes,

synes jeg, en virkelig Rapport mellem Regeringen, Rigsdagen og Bankens Ledelse.

I Finansudvalget sidder vi i disse Dage alle Mand — ja, jeg kan ikke sige 15 Mand, for en af vore Kolleger, det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard, er desværre syg og hindret i at deltage —, men paa nær ham sidder vi alle og drøfter omhyggeligt Smaa-bevillinger paa tusinde Kroner og mindre for at spare, hvad spares kan for at skaffe Balance paa Finansloven. Og saa staar vi pludselig overfor dette, at det saakaldte tredie Ting kommer og lænsrer Statskassen og Befolkningen for Hundreder af Millioner. Jeg synes, det er noget, der maa vække til Eftertanke, dette, at vi, Rigsdagen, den bevillende Myndighed, der gennem særlige Udvalg, Finansudvalgene, specielt da Folketingets, har med Bevillingsspørgsmaal at gøre, at vi holder Møde paa Møde, Dag efter Dag og drøfter, ofte i lange Tider, om ganske smaa Beløb ikke kan skæres ned med de 10 pCt. paa Grund af Pristaldet o. s. v. — meget omhyggeligt gør man fra alle Sider, tror jeg, dette Arbejde —, og saa staar vi overfor dette her. Det aabner et Perspektiv ud over den kapitalistiske Raaddenskab, som man vel i Grunden ingen Sinde troede var saa forskrækkelig. Naar man fra Bankforhørene i sin Tid erfarer, at et af de Selskaber, der i Særdeleshed bevirkede, at Skuden løb i Sænk, det Transatlantiske Selskab, blev organiseret paa en saadan Maade, at man engagerede godt tyveaarige Mennesker til Direktører, f. Eks. engagerede en nogle og tyveaarig Købmandssøn fra Lolland og gav ham 90 000 Kr. om Aaret i Direktørgage — ja, jeg sagde før Tragedie, Farce-Tragedie —, kan man saa egentlig undre sig over, at Billedet er blevet, som det er. Jeg skal ikke nu rippe op i alt dette, der angaar den gamle Ledelse og dens Synder, det nytter ikke noget, men jeg vil dog gerne pege paa, at naar det er saa moderne og fra mange Sider særlig behageligt at drage Landet rundt og raabe: Ned med Skatterne — det møder man jo i denne Tid fra visse Sider ved alle politiske Møder —, saa er der her paatvunget os en Skat gennem en lang Aarrække, en Skat, som vi fra vor Side i hvert Fald ikke har Medansvar for, og det er Landmandsbank-Skatten, der vil finde sit Udtryk paa enhver Skatteseddel i dette Land gennem en lang Aarrække.

Jeg sagde, at disse Forhold vistnok vækker til Eftertanke langt ud over Landet, og jeg kunde tænke mig, at de 80 000 arbejdsløse efter at have læst Morgenbladene i Dag spejder efter det høje Landsting og spørger, om dets Stilling endnu er lige